

„СОЦИАЛИСТЪ“

излиза във Вторникъ и Петъкъ

Редакцията и Администрацията се намиратъ
въ СофияНеплатени писма не се
приматъ.

Ръкописи не се връщатъ.

СОЦИАЛИСТЪ

ОРГАНЪ НА РАБОТНИЧЕСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

Абонаментътъ се прѣдплаща

За год. лева 10 —

„ 6 м. „ 5 —

„ 3 м. „ 2-50

За въ странство 14 лева

Единъ брой 10 ст.

За обявления се плаща по
15 ст. на редъ на 4 страни

LE SOCIALISTE

Organe du Parti Démocrate-socialiste des travailleurs bulgares

Adresse: Redaction
„SOCIALISTE“
Sophia.

DER SOZIALIST

Organ der bulgar. Sozialdemokratischen Arbeiterpartei

ОПОЗИЦИЯТА НА ВЪЛЦИТЪ.

Не единъ пътъ още ний ще се повръщаме къмъ радославиститѣ. Лицемѣрието, задъ което тѣ се криятъ, тѣхното смѣнно положение, като прѣдставители на една партия и безмислицитѣ и плоскитѣ мисли, съ които тѣ хранятъ читающата публика, ни каратъ да правимъ това. Напр. въ бр. 33 на *Народенъ Приятелъ* ний срѣщаме слѣдующето:

„Отъ изборитѣ насамъ социалиститѣ постоянно нападатъ радославиститѣ и ги наричатъ сопаджни, когато тѣ осемъ години сами сж се борили и прѣвъ всичкото това врѣмѣ, та дори и до днесъ, нѣматъ никакви сони въ рѣцѣтѣ си, като оставиха тоя занаятъ на консерваторитѣ и руссофилитѣ. Това безсвѣстно клѣветение сѣ си има причинитѣ. То се вдъховява отъ ужъ социалиста Лико Сакжзовъ.“

Като четемъ това, намъ ни се струва, че на ухото ни пѣятъ едни невинни ангелчета. И като че ли е така: като невинни създация тѣ си казватъ откровеничко, — не отричатъ, че сж били сопаджни, но вече осемъ години става, отъ какъ не сж упражнявали тоя занаятъ, а сж го оставили на консерваторитѣ и руссофилитѣ. Да сте живи приятели! Ний много ви лагодаримъ за това самопризнание. Като невинни хорица, тѣ мислятъ така сжщо, че нашитѣ дѣла и мисли се вдъховяватъ отъ другарѣтѣ ни Сакжзовъ, противъ когото тѣ вѣроятно сж много злѣ расположени. Разбира се, като ангели, като послушна рай, тѣ трѣбва слѣпешката да вървятъ подиръ своитѣ архангели Радославовци, Стамболовци, Стойловци и т. н.; тѣ, сиромаситѣ, не сж запомнили, щото вѣстникари и политикани да не сж служили и кланчили на единъ опрѣдѣленъ политически свѣтецъ, отъ когото тѣ безгласно приематъ вѣбка команда и отъ когото исхождатъ служби, благодарниил и всѣко земно щастие на смѣтка на работни и родъ; тѣ ж втели и кипели въ такива борби, тѣ чувствуватъ, познаватъ себе си и нѣкакъ инстинктивно искатъ да видятъ своята милостъ въ нашитѣ лица, както се виждатъ въ другитѣ сжтници къмъ „държавната трапеца.“ Но това тѣхно искание е твърдѣ наивно. Ний нѣмаме нужда да се вдъховяваме отъ единъ нашъ другаръ, за да говоримъ противъ радославиститѣ, нито искаме да ги *клѣветимъ*. Нашата задача е много проста: ний пишемъ за васъ, а вий, г-да, ни давате материалѣтъ. Ний не искаме да откраднемъ отъ Радославова министерското кресло; за насъ е важно да покажемъ, че радославиститѣ сж политически *изобляжии*, които сж скрили задъ гърба си *соната*.

Ако употрѣбяваме тая дума, то съвѣмъ не искаме да кажемъ, че радославиститѣ ще си служатъ само съ дървени цепеници, когато влѣзатъ въ самостоятеленъ кабинетъ; това би било даже глупаво днесъ, когато има хиляди по съвършени орѣдия на мрака и тирани-

та; *радославистески сонъ* за насъ е едно събирателно понятие, което подразбира въ себе си: щикове, стражарски каминци, работѣнни сждни, затвори, бѣсилки, и . . . питайте Стамболова какво още.

А че Радославиститѣ ще трѣбва да се ползватъ отъ тия срѣдства, това е ясно за ония, които глѣдатъ на работитѣ така, както сж. Нека захванемъ отъ начало, ако искате.

Въ бр. 12 на в. „Стража“ ний четемъ:

„Ний бѣхме прави, когато казахме, че отъ това (сегашното) събрание не може нищо полезно да се очаква, защото миселъ вече става, а още изборитѣ не сж провървени. Нашитѣ думи за второ асигнаране къмъ народа, ще се сбъднатъ по скоро отъ колкото ний прѣдполагаме. Не възможно е друго, защото неопуриането на народа ще избудне по стращно, отъ колкото бѣ на 18 Май, противъ повата Стамболовщина.“

Въ тѣзи редове се характеризира оппозицията на радославиститѣ: тѣ искатъ да се растури камарата колкото се може по скоро и да станатъ нови избори. Но пита се, кога ще се растури камарата? Тогава когато придворнитѣ управляющи не ще могатъ повече да мелятъ брашно съ руссофилеското болшинство и ще поискатъ да се отрватъ отъ него. Новитѣ избори ще трѣбва да станатъ вече не съ една Бѣла Слатина, а съ нѣколко, за да се *назначи* едно депутатство повече послушно на хората, въ които княза има довѣрие; ако повитѣ избори станатъ така свободно както първитѣ, то ще дойде това сжщото руссофилеско болшинство; така щото за да попаднатъ напр. повече радослависти и др. руссофоби, за свободни избори не може и да мислимъ. Ако сегашното тѣбрание още не е провървило всичкитѣ избори, това е по тѣзи причина че провърката е най турливиия въпросъ, който може да рѣши растуриането на самата камара. Понеже болшинството вървѣло слѣно подиръ Стойлова и протакало работитѣ, то народа щѣлъ билъ да се възмути както до 18 Май! Тѣжа е това г-да радослависти, народа по скоро ще се съгласи да има това работѣнно депутатство, отъ колкото да има нова Стамболовска камара, която вий искате безъ срамъ и безъ стѣснение.

Съ изборитѣ на 11 Септемврий се гонеше помиренето мѣжду руссофилитѣ и княза. Съ отварянето на съб алието за руссофилитѣ се поиска едно отъ двѣтѣ: да даждъ достатъчно доказателство за вѣрноподанность, и послушно да вървятъ подиръ Стойлова, вслѣдствие на което се протакатъ така работитѣ. Радославиститѣ искатъ нова Стамболовска камара, въ която работитѣ ще вървятъ по скоро и съгласнето мѣжду депутатството и придворнитѣ управляющи ще бжде по голѣмо.

Ний всички знаемъ, че радославиститѣ сж една нищожна шепица мѣжду населението и тая шепица нека да съставлява самостоятелно министерство. Найпростата логика ни говори, че тия хора ще бждѣтъ тирани, ако не се съгласятъ да паднатъ още на третия денъ или ако не се съгласятъ да тръгнатъ по онзи пътъ по който е тръгналъ Стойловъ за примирение между руссофилитѣ и защитницитѣ на сегашния князь. Въ свой печатъ тѣ прѣслѣдватъ беззаконята и

най малкитѣ прѣстѣпки на Стойлова като се прѣдставяватъ за най отчаени привърженици на *свободата и законността*. Но свобода и законность въ уста на радославиститѣ е едно срѣдство за дожаждането на тиранията и беззаконността. Тия хора ни приспиватъ съ сладки и свободолюбиви идеи, които ще се изродятъ въ патискъ и произволъ, когато тѣ дойдатъ на власть за да се расправятъ съ болшинството, на което тѣ, като руссофоби сж отчаени противници. Ний прѣдпочитаме до сегашнитѣ беззакония на Стойлова прѣдъ онакъ законность, която Радославовъ ще ни даде съ своитѣ шайки и полиция. Оппозицията на радославиститѣ, е една *подла*, *кварна оппозиция*, противъ която ний, социалиститѣ, трѣбва да стоимъ на щрекъ и да се готвимъ за да посрѣщнемъ едно ново Стамболовско управление.

Да, нека сѣ обяснимъ по патагъкъ. Съднали радославиститѣ да ни обвиняватъ, че сме ги клѣветили и причината на това била, че ни вдъховалъ единъ отъ нашитѣ другари. Не, г-да, нашитѣ вдъхновители сж идеитѣ, на тѣхъ ний служимъ, отъ тѣхъ ний черпимъ своята сила и енергия за борба противъ тираниитѣ и похитителитѣ на народната свобода. И до тогава, до когато ний не в димъ въ България една силна и влиятелна партия, която би могла да задържа юздитѣ на разни малки и голѣми Стамболовчета, ний не можемъ да желаемъ падането на единъ Стойловъ, за да дойде на негово мѣсто единъ Радославовъ.

За насъ е важно да бждемъ свободни и да се зачитатъ нашитѣ политически и граждански права. Ний не можемъ да не издигнемъ свой гласъ противъ радославиститѣ. Колкото и ниско тѣ да пълзѣтъ къмъ властьта, колкото искусно и да извъртатъ, че сж поклонници на свободата, ний не ги върваме и ще ги осждаме. Нека не ни се хвалитъ, че осемъ години тѣ се борили противъ Стамболова, нека не ни се представяватъ за свѣтци, защото преди всичко ний не можемъ така силно да ги изобличаваме, както ги изобличава тѣхната собствена логика и стрѣмления.

Г. Г.

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА.

—На падналитѣ тирани слѣдъ 18 Май сега не имъ остава друго, освѣнъ да вършатъ подлости и шарлатани, та по тоя начинъ пакъ да се размагати нѣкакъ водата за да се докопнатъ до власть, както се докопаха по напрѣдъ. Цѣлия в. *Свобода* нѣма друга задача освѣнъ да интригува между сегашнитѣ управляющи и княза. Отъ една страна вършеха сто илти по голѣми безакония, които се срѣщатъ при управлението на Стойловъ, а отъ друга — сега осждаатъ и най малкитѣ насилни вършени отъ шайки или властьта; отъ една страна пишатъ противъ княза, отъ друга — прѣдставяватъ се за единствени сигурни негови поддържници. Противъ княза писахъ такива нѣща, за които въ тѣхно врѣмѣ социалиститѣ биха биле обѣсени 15 илти, но това не имъ пречи за да подсказватъ, че ако

княза единъ денъ има нужда, единствено въ тѣхъ трѣбва да има довѣрие. *Тирани на властъ сега сж най подли оппозиционери*; сега тѣ желаятъ, горятъ отъ желание България изпове да бѣде хвърлена въ отчаяна реакция, каквото бѣше по напредъ и за ая цѣль употреблявать всички средства за да произведатъ смущение в умоветѣ на управляющитѣ. Напр. въ 1523 брой „Свобода“ цѣлата статия по поводъ дохожданието въ София вдовицата на бившия князь е написана въ такъв духъ: статията свършва съ тия думи: „но този (българския) народъ знае още, че покойния герой има синъ и дъщеря...“ т.е. той единъ денъ ще иска да ги направи князь и полицията трѣбва да остави свободни всички манифестации въ полза на бившия князь, това което Стамболовъ никога не би позволилъ въ свое време; но сега го иска, понеже това е едно средство за да се произвежда агитация, потрѣбна да може по скоро а се тикне страната въ единъ новъ тиранически режимъ. Въ пътятъ на спласнанието и на отчаянитѣ викове противъ управляющитѣ днесъ нишкѣтѣ и Радославиститѣ безъ да сж такива поклонници на свободата. Ний ще се повърнемъ по тая подла политика на жаждущитѣ за тирания партизани...

— Въ с. Ирихоръ нѣколко Стамболовисти испѣдали единъ тамошенъ учителъ, защото обичалъ да поддържа съ уроцитѣ си вечерното училище; той е расправялъ по нѣкога нѣщо за социализма, и тия господа, които сж лихвари, уплашили се да не би да пропадне тѣхното лихварство и ходили нѣколко пати да клѣветятъ учителя въ инспекцията. *Сюжуритѣ* на народния трудъ не могатъ да търпятъ социалисти, които отварятъ очитѣ на простата масса.

— **Нова театрална трупа.** Въ София се е съставила една трупа подъ название „Напредътъ“. Въ съставѣтъ ѝ влизатъ млади интелегентни сили, отъ които единъ сж биле актьори, а други сж взимали участие въ разни любителски трупи. Управленето на тая трупа е взело грижливии мѣрки за добрия вървѣжъ на представленията, които ще дава: приготвени сж много костюми и декорации по образца на Миланския театръ „Dela Scala“ въ Италия; доставило е други разн. потрѣби отъ Прага; ще се представяватъ презъ цѣлия зименъ сезонъ най добри и извѣстни класически пиеси; за тая цѣль ще се поправи и зданието на театрътъ „Зора“, (бивша „Арена Низи“). Ний пожелаваме успѣхъ и енергия на това благородно предприятие на младитѣ сподвижници на театралното искусство.

ПОДЛИСТНИКЪ.

МАЛКО ЗА РАДОСЛАВИСТИТЪ, МАЛКО И ЗА НАСЪ СИ.

Най сетитѣ в. „Народенъ Приятель“ издиритѣ причинитѣ, които карали социалиститѣ да нападатъ жестоко радославиститѣ. Тѣзи причини не сж крияли въ фалшиви демократизмъ на радославиститѣ, който ги кара отъ една страна да чакатъ милостъ отъ короната, а отъ друга да гѣделичатъ низкитѣ страсти на населението. Не, причинитѣ се криятъ въ това, че едно време радославиститѣ били „оппозиция на тиранията“, а Яшко Сакъзовъ билъ „Стамболовъ помощникъ прокуроръ и пълнителъ затвора съ тѣхъ.“ Ето каква била работата!

Относително миналото редакторѣтъ на в. „Народенъ Приятель“ е введенъ въ крайно заблуденіе отъ своитѣ приятели-рапортѣори. Когато прѣди 7—8 год. радославиститѣ се подвизаваха изъ майка България и отъ Дупница до Сиястра и отъ Видинъ до Пловдивъ, на дълъжъ и на ширъ я пълниха съ смрадетъ на своитѣ позорни и насилственни дѣла, когато въ всѣки градъ и градецъ подлитѣ и низки твари се въздигаха въ „спасители на отечеството“, Яшко Сакъзовъ и Димитръ Благоевъ съ голѣми усилия ограждаха въ Шуменъ, около Читалището и Учителското Дружество, едно оазисче за интелегентни сили, недостъпно за онакавалъ, въ която самодоволно се търкаляха радославиститѣ сподвижници. И окръженъ управителъ (извѣстний радославистъ Б. Райновъ, сега пакъ Шумненски управителъ) и околийски началникъ (много добръ извѣстний на шумненци и къстендилчани върль радославистъ, но и послушенъ стамболистъ, В. Кожухаровъ, сега съдебенъ слѣдователъ пакъ въ Шуменъ) и инспекция и училищно настоятелство — всички бѣха обърнали очи на това оазисче, което стоеше като живъ укоръ на тѣхнитѣ дѣла — и то трѣбваше да бѣде обрнато въ пустиня. И сполучиха: распилѣха учителитѣ и ги накареха

— В. „Знаме“, въ 22-й брой, се опитва да умаловажи значението на онѣзи факти отъ миналото на карвелиститѣ, които ний извадикме предъ очитѣ на българския читателъ. Сътруднитѣ на този вѣстникъ, не знаемъ откъдъ си въобразили, че въ първото си антрефиле, ний сме „правили прѣкъ намекъ на оная сцена, която се извърши на 9-ий Авг. 1886 г.“ когато едно голѣмо множество софийски граждани, въ благодарностъ за свалянето на князь Ватемберга, бѣ колъничило предъ руското агентство. Явно е, че тѣ сж взели думитѣ ни „кале ичили“ и „цадували“ въ букваленъ смисълъ, и понеже една вѣта партия мѣчно си припомня старитѣ грѣхове, дързко ни предизвикаха да покажемъ на факти. Когато ний сторихме това, когато имъ показахме на факти, които палитъ челата отъ срамъ много по-силно, отколкото въ какви „колъничилия“ сътруднитѣ на „Знаме“ не се сърдятъ, че сме нѣмали пужиния почитѣ къмъ заслужитѣ на г. г. П. Славейковъ и П. Каравеловъ.

Отъ гдѣ се види, г. г. сътрудници на в. „Знаме“, че ний сме не показвали слѣдуюмото се уважение къмъ старинитѣ и заслужитѣ на тѣзи лица. Отъ това, че сме привели факти изъ миналото ли? Е, добръ, ако ний смѣтате, че едно припомняване на тѣзи факти е оскърбително за васъ и вашитѣ приятели, ний нѣкъ смѣтнахме за наша обязаностъ да посочимъ на българския читателъ, че за голѣмо съжаление и въ 1894 г. карвелиститѣ се опитватъ да вършатъ работи, каквито сж вършили преди.

Уважението си е уважение, но да се тѣпчи съзнателно истината е, най-малко казано, неприлично.

— **Лихвари-агенти на Банката.** Въ София има единъ видъ лихвари, които като нѣматъ достатъчно свои капиталы, си служътъ съ капиталъ на Банката. Тѣзи лихвари въсползувани отъ това, че банката имъ дава кредитъ, взематъ отъ нея пари 8% и ги даватъ съ 24 до 60%, като по този начинъ скубятъ хората, на които банката по една или по друга причина не имъ дава пари. Операциитѣ на тѣзи лихви сж извѣстни твърдѣ добри на банката, защото тѣ като даватъ нѣкому пари, то полицитѣ ги шконтиратъ въ банката и ги истегатъ за да могатъ да ги дадѣтъ другиму и по този начинъ отъ обръщение на паритѣ на банката, тѣ обезватъ отъ гърба на хората по 40—50% лихви.

Нашето лихварство е една ламя съ хиляди глави; като мѣма много капиталы въ страната тѣ съ хиляди начини въвряра своята мудуна въ киситѣ на малкитѣ производители, ограбва ги

да дирятъ другадѣ прѣхрана. Тогава другарѣтъ Сакъзовъ, принуденъ по домашни мѣнотии да остане въ Шуменъ, по съвѣта на ближния си приятелъ Христо Тодоровъ (сега кметъ въ Шуменъ, а въ то врѣме прокуроръ) поиска служба по правосѣднето и съ помощието на г. Абаджиева, тогава началникъ въ министерството, биде назначенъ въ Ноемврий мѣсець за помощникъ на прокурора.

Презъ това време шумненскитѣ спасители бѣха успели порядъчно да си избѣсатъ главитѣ за първенство въ града и започнаха ожесточена мѣтна борба. Ако Стамболовъ, станалъ наскоро пръвъ министръ, бѣ взелъ страната на по-младитѣ „спасители“, „борбата срѣщо тиранията“, за която говори „Народ. Прият.“, щѣше да бѣде окачена на гвоздеи, и само въ главата на г. В. Юрданова и на шумненскитѣ еснафи и цапковисти можеше да се бълника протестъ срѣщо Стамболовото начало на управляване. Но Стамболовъ послушна старитѣ „спасители“ и хвърли младитѣ въ оппозиция, въ редоветѣ на онѣзи, които скърбяха за исчезналитѣ радославови времена. Да бждешъ въ 1887 г. съ Радославова и да говоришъ, че се боритѣ противъ тиранията на Стамболова значи, за днешно време, да бждешъ съ Стамболова и да говоришъ, че се боритѣ противъ тиранията на Стоилова. Грамадна частъ отъ нашето население и най честнитѣ интелегентни сили сж гледали на Радославова въ 1887 г. като на човѣкъ, който бѣ разюздалъ най развратенитѣ елемети въ обществото и бѣ ги насюскалъ като диви пестя върху българския народъ. Не ще се излъжимъ много, ако кажемъ, че и до денъ днешенъ, голѣмо множество българци не могатъ безъ трепетъ да си вспомянатъ за причинителитѣ на онѣзи мрачни времена. За каква „борба“ и противъ каква „тирания“ ни говори в. „Народенъ Приятель“? Радославовъ и радославиститѣ въ 1887 и 1888 год. се борили противъ тиранията на Стамболова? И това сериозно говорите, г. Ионковъ-Владимиръ? Цѣль свѣтъ знае, че радославовата борба тогава бѣ борба за властъ, за властъ, може би поужасна отколкото бѣ онази на Стамболова. За

и ги исхвърли на улицата, като сетни сиромаша за да си търсятъ прѣхрана съ надничарство.

— Въ редакцията ни се получи опровержение отъ Петъръ Досевъ, който казва, че не е получилъ двойна заплата, като студентъ въ Висшето Училище и като учителъ. Отъ началото на тая учебна година той получаватъ половинъ стипендия, но щѣлъ стѣпилъ на служба като учителъ, още тогава отказалъ отъ стипендията.

ПОЛОЖЕНИЕТО НА НАРОДНИТѢ УЧИТЕЛИ

Въ редакцията ни се получи х слѣдующитѣ телеграма, които ни напомнятъ онова общо недоволство, което съществува между народнитѣ учители, за положението, въ което ги държатъ управляющитѣ.

До М-ра на просвѣщеніето, копие в. „Социалистъ“ и „Миръ.“

Отъ настоящата учебна год. два мѣсеци истѣкоха. Кмета не се распорѣжда да ни се заплати. Последния отговаря бирника не е долъжъ. Поврителитѣ отказватъ да ни помагатъ; зимата е усилива и училищнитѣ нужди сж запемарени и ний сме отчаяни.

Учите и: Балканджиевъ, Вѣловъ, Миленковъ

София Габровски копие „Социалистъ“

Апелираме къмъ васъ, народний избраници за поддиганіето народий учителъ на неговата висока чрезъ материалното му подобрение.

Слѣдватъ подписитѣ на 15-тима учителитѣ отъ Самоковското окръжие.

СТАМБОЛОВСКИ КМЕТЪ

(Писмо до редакцията)

Даваме мѣсто на слѣдующето писмо, което ни се испраща отъ Дрѣново за напечатание.

„Своици подписанитѣ, запаятчи отъ г. Дрѣново, по случай именний денъ на единъ отъ познаниитѣ ни, съгласихме се да отидемъ въ близкото с. Цинга. Казано и спъшено. На около 300 мѣтра обаче прѣдъ селото бидохме прѣсрѣщнати отъ нѣколко дупселени, които ни заявиха, че по заповѣдъ на Реновския Селски Общ. Кметъ тѣ ни артуватъ и ще ни отведѣтъ въ общ. капцелар

тиранията на Стамболовъ въ 1887 г. може да говорятъ онѣзи нещастници руссофили, които естаха насрѣща си крупнитѣ на войничитѣ, а в радославиститѣ. Стамболовъ въ 1887 г. турнъри на радославиститѣ хайти и пустна въ ходъ сѣ войската. А това се осети като облекчение. Радославиститѣ хайти отравяха денонощно съществуванието и на най мирния и спокойния гражданитѣ до като стамболовата войска въ 1887 г. бѣ начена само срѣщо оппозиционнитѣ избиратели. Извото бѣ падѣ избирание и ожесточено гоненіе срѣщо всички, които не мислятъ като малкитѣ голѣмитѣ радослависти-спасители, второто насочено срѣщо онии, които само дѣйствуватъ противъ стамболовитѣ депутати. Тази разлика знаятъ всички, които сж тогава живѣли, чувствували и мислили.

Да оставимъ ний тѣзи спомени и да видитѣ кой въ 1887—1888 г. е пълнителъ затвора съ радослависти, „борци срѣщо тиранията.“ Презъ 1887 г. дѣйствуваше единъ старъ либераленъ законъ за печата, по който докаченото лице, било то чиновникъ или не, трѣбваше да подаде частна записка за да се възбуди углавно прѣследване. Ако радославиститѣ сж бивали давани подъ смѣдъ и осѣдани, криви сж били сами тѣ, че на частни дѣла сж приписвали дѣяния, които съ низкии срѣдствата не сж могли да докажатъ. Прокурорѣтъ Тодоровъ може да се каже, по-скоро съчувствува не на обвинителитѣ и г. Владимиръ, редакторѣтъ на „Народ. Прият.“, не може да си прѣдстави, какви мѣта каква борба е водилъ Тодоровъ слѣдъ излизаніето на новий законъ по печата, съ министерствата и управителитѣ по тѣзи печатни дѣла. Участнието на другаря ни Сакъзовъ по тѣхъ е било на първо време невъзможно, поради непознаване съ процедурата, а по послѣ, когато Тодоровъ биде прѣмѣстенъ, новий прокуроръ знаеше добръ законъ и испратенъ въ Шуменъ: той старателно задѣржаше за себе си всичко, което можеше да го препорѣчи. Наистина, и на другари ни Сакъзовъ сж били възложени едно двѣ дѣла по печата, но по тѣхъ

въ с. Геша. Никакви обяснения отъ наша страна не се взеха подъ внимание. Верѣждь мрачината ний бидохме подкарани къмъ центъра на общината с. Геша, като на всеки 100 крачки извъ горитѣ и пжтищата, прѣвъ къдѣто минавахме, се патѣвахме на нови въоръжени хора, които слѣдъ отговора на тия що ни конвоираха: „честни хора иджтъ!“ пропуцаха ни да минемъ, като се присеждияваха къмъ конвоирующата ни свята.

Половинъ часъ слѣдъ пристиганieto ни въ общ. управление въ Геша, яви се тамъ и самъ общ. кметъ Минчо С. Маринкинъ побѣсялъ. „Да, азъ заповѣдахъ — да ви арестуватъ, защото вий всички сте социалисти . . . защото вий не сте дошли на гости, а сте дошли да ме бламирате отъ кметството . . .“

Бидохме арестувани въ единъ оборъ и задържани тамъ до сутринята, отъ гдѣто при особень пакетъ и подъ кошвой (е зеръ пристѣпници) бѣхме прѣбиратени въ Дрѣновското окол. управление и освободени тутакси отъ Дрѣновския окол. началникъ.*

Това кметско побѣсявание, което въ продължение на цѣли 20 часа бѣ за насъ цѣла загадка ни става обяснимо едвамъ сега, когато се научихме, че селепитѣ отъ общината му били рѣшили да отгърятъ гърба си отъ това микроскопическо „Стамболовче“ и че за причина на това си близко нещастие, кмета смѣталъ не своята калпавщина, ами . . . какъ каквито той пощесъ навѣрно е причаквалъ е въоръженитѣ си приятели за да си отгьсти, социалиститѣ. Ахъ тия социалисти, тия социалисти, какъ развалатъ рахатлъка на „честнитѣ хора“!

Нищо не ще помогне обаче на г-на кмета — струва ни се че не ще се минатъ много дни до като се увѣри въ това и самия

г-нъ Гешовский селски общ. кметъ Минчо С. Маринкинъ.

„Долу новата Стамболовщина!“

2 Ноември 1894 г.

Гр. Дрѣново

Съ Почитание

Хр. К. Илчевъ, Досю В. Фуртуновъ, Върбапъ Димитровъ, Колю Савовъ, Пенчо Шѣевъ, Пеню В. Мотафовъ, Пеню Ивановъ, Койчо Димитровъ, Нидѣлко Геневъ.

ПО НАРОДНОТО СЪВРАНИЕ

Засѣдание XII: разглеждане прошения. Засѣдание XIII: рѣши се да се дигне засѣданieto въ знакъ на трауръ за Александъръ III.

Засѣдание XIV. На дневенъ рѣдъ най първо провѣрка на изборитѣ. Докладваха се изборитѣ въ Плъвенска околия. Всички слушатели въ галерията съ направеното внимание чакатъ да чуятъ, какъ народното прѣдставителство ще се произнесе по тия избори, които не по малко шумъ произвѣдоха въ нашия печатъ, поради упражнението там отъ първа величина „морално влияние“. Не по малка заинтересованостъ въ тая противоположна смисълъ се забѣлѣваше и извъ самия кръгъ на нар. прѣдставителство. Току още що бѣ почнато докладването се зачуха силни тракания по скамейкитѣ, които означаваша искание на думата.

Първъ слѣдъ докладчика, който завърши съ искание утвърждение изборитѣ, взе думата Дръ Давевъ, членъ отъ корпуса на болшинството. Ала той пакъ той рѣши да не мълчи и да не тегли надрѣдъ правителствената каляска. Слѣдъ като разви важността на избирателното право и слѣдъ като доказа до колко може да вѣрваме само на едни дневници на бюрото, когато има масса протести и заявления, той прѣмина къмъ отдѣлнитѣ факти. Той намира изборитѣ за нередовни станали и иска тѣхното касиране главно на слѣдующитѣ основания. Първо, че прѣседѣтели повикалъ въоръжена сила, безъ да е имало сериозно смущение, за което да се споменува въ протокола, и че полицията е оставила свободн да върлува наглесната шайка. Второ че отъ протеститѣ се виждаше, че сж гласували отъ извѣстни села повече гласоподаватели, отколкото се записали въ избирателний списъкъ, и че имало спуснати снопове бюлетени. За доказателство на това послѣдното той прибѣгва до статистически данни и намира, че до сега Плъвенскъ околия, която е дала сега 3000 гласоподаватели, не е дала повече отъ 1700—1800.

вапитѣ приятели-радослависти обичатъ лукаво да маждуватъ, ще ви кажа и това, което тѣ не знаятъ. Тѣ не знаятъ, че въ Априлъ мѣсець, единъ мѣсець подиръ протеста т. г., Централний комитетъ на социалистическата партия рѣши, щото предъ видъ и проч. и проч. пѣща, които не влизатъ въ работата, центрътъ на дѣятелността на партията да се пренесе въ Търново, за гдѣто замина веднага и дртърия ни Е. Давевъ, а Янко Сакъзовъ като задържанъ, да се пренесе окончателно въ Шуменъ, гдѣто се готвеше дълготрайна борба съ тиранията. Това и стана, г. Владкинянъ. Книги, книжа, всичко се пренесе въ Шуменъ. Слѣдователно, Янко Сакъзовъ си остана въ Шуменъ, сжко такъвъ шумненски жител, какъвто си е билъ преди. Е, добръ, ако единъ депутатъ при идването си за София е ималъ мѣстожителството си въ Шуменъ, не ли е въ правото си да вземе пжтнитѣ пари, които му се падатъ отъ Шуменъ до София? Ами вапитѣ приятели ще кажатъ, че Янко Сакъзовъ, като е трѣгвалъ тази есенъ съ семейството си отъ Шуменъ, говорилъ е, че ще се пресели вече на постоянно мѣстожителство въ София. Добръ, ако той остане тукъ на постоянно мѣстожителство, безъ семѣние, той не може да има право надъ пжтнитѣ за обратний пакъ пари. Ако остане тука, ами ако не остане? Ами ако Янко Сакъзовъ, слѣдъ като е дошелъ въ София, е узналъ, че въ интереса на партията, той ще трѣбва да си избере, както на правиха и други нѣкои, за постоянно мѣстожителство не вече София, а, на примѣръ, Руссе, Варна, а, може би, пакъ Шуменъ, гдѣто той е записанъ за гражданинъ, въ окръга на който той е избранъ за прѣдставител и гдѣто нему ще бѣде драго да поведе борба съ радославизма, сирѣчь, съ оная лѣжлива демократическа дѣятелност, която се състои въ най опасно ласкаение на народнитѣ истинки? Ако Янко Сакъзовъ рѣши да не се установява на постоянно мѣстожителство въ София, бждете увѣрени г. Владкинянъ, че той ще бѣде въ правото си да вземе пжтни пари и за обратний пакъ. Въ всеки случай въпросътъ за

Хр. Топузановъ (Габровски прѣдставител) не каза нищо ново отъ себѣ си. Той само и поимни на събранието, че комисията е зела рѣшение 14 противъ 12; мнението на меншеството било да се назначи извъ мѣжду прѣдставителитѣ анкета.

Тутраканския Прѣдставителъ Абришовъ, вѣчния глупавъ защитникъ на правителството, се опита и защити правителственитѣ депутати, ала той привѣде такива оригинални доводи, щото възбуди смѣхъ и негодувание. Отъ уважение печатното слово, ний не ги привѣждаме тукъ.

Т. Китанчевъ, слѣдъ като помоли Събранието да бжде така добро, щото да го послуша безъ всеко тропание и прѣкъсване, не испушна случая отъ да бичува и той пакъ, „моралното влияние“. Спорѣдъ него Плъвенскитѣ избори сж едни отъ тия, гдѣто сж станали най-големитѣ насилia, и заради това той иска тѣхното касиране. При туй той за подкрепление на своето напомни на прѣдставителитѣ, че Плъвенъ всекога е стоялъ въ първитѣ редове на борбата за спазване правдитѣ народни, че той всекога, когато нѣмало насилia билъ избиралъ либерали (?). Трѣбваше да се ушотрѣбятъ насилia въ 81 г., продължи той, за да се избертъ неугодни на населението лица, трѣбваше да паднатъ 40 души мъртви, за да се избере въ 1886 сегашния прѣдставителъ Петръ Мещовъ, най-сетѣ нужна бѣ една Стамболова шайка, за да се избере Табаковъ, бившия редакторъ на на единъ Стамболовски вѣстникъ.

Д. Вълковъ, Ст. Савовъ, Л. Дуковъ, М. Такевъ—едни отъ тѣхъ искаха касиране, други анкети.

Дръ Цачевъ намира тия избори станали тѣй, както всички други утвърдени, и на основание на това въ името на справедливостта и беспристрастнето“ иска утвърдението и на Плъвенскитѣ избори. Спорѣдъ него на протеститѣ и заявленията не трѣбвало да се обръща внимание, тѣй като тѣхъ ги имало при всеки изборъ.

Ст. Мисаиловски съ своитѣ ультра-консерваторски теории за полицията и шайкитѣ, които разви отъ трибуната, би билъ отличенъ защитникъ въ вѣрмето на Стамболова на неговитѣ произволи и насилia. Той отрича сжществуването на шайка въ Плъвенъ, тѣй като това било противна фракция, а у насъ „въ правитѣ ни е вѣлвало“ да наричаме всекога противникитѣ си шайка. Отрича и сжществуването на полицейски насилia, като счита това за едни голословни твърдениа, проистекающи отъ намѣрението на „извѣстни злоумисленници“, които не признавали никаква власт и които за извѣстни области считатъ всеко джандармско облѣкло за опасностъ.

той се е отличилъ като „много свѣдущъ“ по новото си занятие. По едното, той се е отказалъ да обвинява, защото сждѣтъ не уважилъ едно справедливо искание на подсъдимий, по друго пакъ си е отгърнулъ обвинението, защото не смѣталъ подсъдимия отговоренъ за писаното. Ето какъ г. Ионковъ-Владкинянъ, „стамболовиятъ помощникъ прокуроръ“ въ 1887—88 г. е изпълилъ затвора съ радослависти*.

* * *

Но на оскърбенитѣ около в. „Народенъ. Приятелъ“ радослависти не имъ стига, гдѣто у едноврѣмешното прокурорство на Янко Сакъзовъ намѣрили причинитѣ, поради които социалиститѣ ги гонятъ. Него смѣтатъ тѣ виновенъ и за онова презрѣние, което шумненската интелгенция отъ 1887 г. насамъ, а най-силно днесъ въ 1894, показва къмъ тѣхъ. Въ „Народенъ Приятелъ“ тѣ пишатъ, че Янко Сакъзовъ ограбилъ държавната хазна, за гдѣто взелъ като депутатъ пжтни пари отъ Шуменъ до София, а единъ отъ тѣхъ, А. Краевъ телеграфирва въ Шуменъ до всички читалища, че Янко Сакъзовъ „успѣлъ да завърти квестора-кассиера на Събранието и взелъ пжтни пари“. Както „Народенъ Приятелъ“ не може да преглѣгне послѣдователността на социалиститѣ, така и горѣпоменатий Краевъ възкличава въ телеграммата си: „Ето ви примѣръ на Сакъзовска безкористностъ, идеалностъ и честностъ“. Да видимъ сега, г. Понковъ-Владкинянъ, ималъ ли е право Янко Сакъзовъ да вземе пжтни пари като депутатъ. Вапитѣ приятели радослависти знаятъ по негова протестъ до Стамболова, че той имаше до тази пролѣтъ мѣстожителството си въ София и че за да стане то мѣстожителство постоянно, той отиде въ Шуменъ да си прибере семейството. Вапитѣ приятели знаятъ добръ, че Янко Сакъзовъ бѣ задържанъ въ Шуменъ и не можа слѣдователно да изпълни желанието си да се пренесе на постоянно мѣстожителство въ София. Това се знае, и за обвинениитѣ хора това е достатъчно. Но понеже

постоянното мѣстожителство на Янко Сакъзовъ не е рѣшенъ, и когато той се рѣши, Сакъзовъ ще съумѣе да постѣпи тѣй, както му диктува неговата свѣсть. Преди да свършимъ, трѣбва ли да кажемъ двѣ думи и за телеграммата испратена въ Шуменъ отъ вапитѣ приятелъ г. А. Краева, да опровергаваме твърдението му, че Янко Сакъзовъ „завъртълъ квестора-кассиера на Събранието“, и че на „Сакъзовската безкористностъ, идеалностъ и честностъ“ послѣдний часъ билъ дошелъ? Не, на подобни нитрици, изгѣзли отъ такива... такива, като приятели ви Краева, уважающитѣ себе си хора не отговарятъ въ печата. Голѣмото користлюбие на Сакъзова се забѣлѣва отъ факта, че една третя частъ отъ депутатскитѣ пари за тази сесия, той е подрилъ на касата на партията. На край, нека ни бжде позволено да кажемъ, че свѣтътъ е широкъ и по него има всекакви хора. Социалиститѣ, на примѣръ отъ голѣмо користлюбие жертвуватъ животъ и здравие за своитѣ идеали, жертвуватъ и отъ послѣдний си залькъ за общественъ цѣли, а радославиститѣ, приятели на в. „Народенъ Приятелъ“, отъ любовъ горѣщи къмъ милия народъ, едни завдигатъ съ стотини хиляди безотчетни фондове и купуватъ печатници, други събличатъ населението и съ измама натрупватъ богатства, трети доландърдисватъ цѣлъ свѣтъ и пуцатъ дискусъ между населението за да правятъ расходи съ женитѣ си, четвърти лихварствуватъ и гризатъ помощи за бѣдни; пети за топло мѣсто трижъ пжти се отказватъ отъ убѣжденията си, а шести, да г. редакторе на в. „Народенъ Приятелъ“, шести зематъ тлѣсти заплати и не ги бие свѣстьта, че грабятъ държавната хазна, кога не ходятъ на службата си.

Такъвъ е свѣтътъ, г. редакторе на „Народенъ Приятелъ“.

Я. С.

Вълко Нейчовъ съмнявайки се въ „цѣломъ дрърието на нашата полиция тъй много хваляна отъ Михайловски“ иска *ажени*. На сжщото мѣстѣ е и *Ново Подсичаровъ*.

Д. Марковъ направи предложение за прѣкръщение дебатитѣ, което и се прие. Слѣдъ това гласува се мнението на комисията—утвърждение на избора — и то се прие. И тъй, „интелигентното болшинство“ за запазване интереситѣ на своя шефъ, прѣнебрегна и остави безъ послѣдствие протеста на Плъвенскитѣ избиратели, протестъ съдържашъ по вече отъ 2000 подписа, и провъзгласи за избрани стамболовиста Табаковъ, консерватора и приятеля на Стоиловъ, П. Меновъ и К. Хинковъ.

Тукъ му е мѣстото да забѣлѣжимъ, че и той и тѣ „Радославиститѣ“ се отличиха съ своето краснорѣчиво мълчание. Дебатитѣ се продължаваха всичкото време послѣ обѣдъ, ала ни единъ отъ тѣхъ не счете за благоразумно да вземе думата. Да ке мнозина отъ тѣхъ гласуваха за приемане на избора. Отъ умностъ, отъ патриотичностъ ли е това, или пъкъ проистича отъ нѣкои висши съображения. Вѣроятно трѣба да е, за да докажатъ „че кога вържишъ попа, мирно е селото.“ Но това го знаятъ всички...

Слѣдъ Плъвенскитѣ избори докладваха се изборитѣ въ Луковитска околия. По тѣхъ не станаха никакви прѣпни, и се прие мнението на комисията—за утвърждение на изборитѣ.

Послѣ това рѣши се, по предложение отъ Янко Сакъзовъ—щото утрѣ (Четвъртъкъ) да има засѣдание, и засѣданието се затвори на 7 часа.

ВЪНШНА ХРОНИКА.

Белгия. Двѣтѣ депутатски камари се отвориха на 2 този мѣсець. Прѣди отварянieto при входа на зданието, върхъ дъжда и силно вѣтровитото врѣме, се събрала една публика, нѣколко стотини души, изъ мѣжду които повечето работници. Къдѣ два часа мѣжду отиващитѣ на дъжъ изъ улицата Роахъ настѣпва едно раздвижване: социалистическитѣ депутати, събрани въ една група, идатъ за първи пътъ да заематъ своето мѣсто на депутатскитѣ кресла. Събрания народъ поздравлява съ продължителни викове прѣдставителитѣ на социализма. Тъкмо при влизанieto въ народния палатъ (зданието на камаритѣ), единия отъ тѣхъ, Дамблонъ, се обръща назадъ къмъ публиката и поздравлява: „Да живѣе социализма! Да живѣе работническата партия! да живѣе социалната революция!“ — Вѣтрѣ тѣ сж прѣдметъ на общо любопитство. Слѣдъ захващанieto на засѣданието Вандервелдъ прочита едно писмо отъ министерството на правосъдието, съ което се съобщава, че единия отъ депутатитѣ социалисти, Брене, е затворенъ. И когато прѣдсѣдатели на събраниято повиква по редъ сжщия Брене да даде клѣтва, всичкитѣ депутати-социалисти извикватъ високо: „Въ затвора!“ Първото засѣдание се е минало само съ провържи на избори и даване клѣтва.

Социалиститѣ депутати сж издали едно поздравително писмо до ония въ Франция, което ще напечатаме въ идущия брой на вѣсника ни.

Изборитѣ за окръжни сжвѣти се произвѣли вече. Нашитѣ другари социалисти се прокарвали повече отъ 45 души сжвѣтници. Постояннитѣ комисии въ Лиежъ и Шарлруа сж въ ржцѣтѣ на социалиститѣ и прогресиститѣ. Въ провинцията Хенб (Шарлруа) сж избрани двама социалисти сенатори: извѣстния *Пикарь* и *Дезесъ*. Така щото нашитѣ другари въ Белгия още отъ първото си участие въ избирателната борба можаха да прокаратъ свои прѣдставители: въ камарата 28 души; въ сената 2 и въ окръжнитѣ сжвѣти 45.

Наврѣдъ изъ Белгия се е захванала социалистическа пропаганда изъ селата. Има за това назначени отъ централния комитетъ на социал. партия специални агитатори. Така щото, до деня на общинскитѣ избори, които по всѣка вѣроятностъ, ще станатъ къдѣ мѣсець Августъ 1895 год., социализма ще усѣй да се промъкне въ цѣла Белгия и така да улесни завладяванетоъ отъ социалиститѣ много общински сжвѣти.

ТЕАТРАЛНА ХРОНИКА.

Въ сжботата на 5-ий того. Столичната Драматическа Група „Сълза и Смѣхъ“ даде въ салона на Славянската Беседа пиесата „Сираче безъ зестра“, — драма въ четири дѣйствиа отъ А. Н. Островскій. Прѣди всичко ний сме въ недоумѣние и не можемъ да си обяснимъ, като каква цѣль може да се гони съ изнасянето на българската сцена на тая пиеса. Види се усѣхътъ на „Глъсто Кокалче“ и неговото постоянно експлоатирание до тая степенъ сж увлѣкли трупата, щото тя бърза съ чисто спекулативна цѣль, да изнесе на сцената и останалитѣ пиеси на г. Островскій. Ти и не подозира даже, че освѣнъ комедията „Глъсто Кокалче“, която единичка носи универсаленъ характеръ, всичкитѣ други негови пиеси, колкото и художественни и съ „тънка психология“ и да сж, тѣ иматъ чисто мѣстенъ характеръ. Тѣхнитѣ сюжети сж заемствувани отъ извѣстенъ слой на руското общество и си иматъ мѣстото на една русска сцена. На чуждитѣ сцени тѣ могатъ да бѣдѣтъ давани отъ любопитство, нѣ не и съ нѣкакво въспитателно значение. Особенно пиесата „Сираче безъ зестра“ е така чужда за българина и по своя мораль и по цѣлата своя обстановка, щото непременно трѣбваше една слабо исѣта русска пѣсенъ въ III-то дѣйствиe, за да раздвижи що-годѣ безучастната публика. Като спомѣнаваме за туй обстоятелство, не можемъ да не поздравимъ българската драматическа литература, която, покрай побългаренитѣ Молиеровци, сега, благодарение на усилията на единъ нейнъ „енергиченъ“ труженникъ, се сдобива и съ единъ новъ редъ драматически произведения — русско-български. Зеръ, сега ний живѣемъ въ епохата на „помирението“, — все на помирение трѣбва да я караме!

Слѣдъ тия общи бѣлѣжки за несъобразността на пиесата, ще кажемъ че игритѣ на акторитѣ, съ малки изключения, бѣхъ твърдѣ слаби. Особенно обикновенитѣ моменти на драмата се изиграха твърдѣ слабо, на даже и отѣкчително. Нѣ туй, може да се каже, се дължеше отчасти на странността на самата пиеса. Особенно слабо се явива въ нашитѣ очи играта на Г-на Канели. Неговата игра, при всичко че той сега, както и винаги, си бѣ избралъ роля съ лѣгко съдържанье. бѣ така грапава, така неравна, щото ако човекъ не е челъ самата пиеса, никога не би си съставилъ едно що-годѣ понятие за характера на самия герой—Юнй Капитоничъ Карандишевъ.

Къмъ играта на Г-на Попова (Робинзонъ) при всичката наша списходителностъ, ний не можемъ да погледнемъ иначе освѣнъ отрицателно. Не ще съмняме, че той е една отъ добритѣ сили на нашия театръ, нѣ ний не можемъ да не констатираме, съ най-добро намѣрение отъ наша страна, че той тукъ, както и въ „Хжшоветъ“ съ свойтѣ прекалености побърка на добрия ефектъ на драмата. Той въобще има тая слабостъ, че не прави разлика между онова, което се нарича висша комедия и вулгарното, карикатурното. А туй води къмъ важни драматически грѣшки. Нѣ туй сж недостатъци, които той, при една добра воля, лѣсно може да отстрани.

Играта на Г-на Антонова, тоя „тъменъ герой“ на нашата сцена, сега, както и винаги бѣ прекрасна. Тоя скромнъ артистъ, на който печата най-малке е обръщаль внимание, е единички между нашитѣ по-добри актьори, който що-годѣ влиза въ ролитѣ си и проявява извѣстна художественностъ въ тѣхното изпълнение. Той напълно заслужва нашитѣ симпатии и насърчения.

Отъ женскитѣ игри, играта на Лариса (Г-ца М. Димитриева) — героинята на драмата, бѣ трпима. Ти цѣне да бѣде още по-добра, особено въ върховнитѣ моменти на драмата, ако г-нъ Рижисора бѣ обръщаль по-голямъ внимание на нея и отстранеше нѣкои нейни прекалености и несъобразности.

Тукъ му е мѣстото да отбѣлѣжимъ, че играта на г-жа Златарева (Ефросия Потановна), при всичката скромностъ на ролята ѣ, поразяваше съ своята естественостъ, — преимуществено, което малцина отъ членовѣтѣ на трупата притежаватъ.

Въ заключение, ще кажемъ, че ний много се радваме като виждаме усилията на трупата да поднови и попълне свои репертуаръ, който, така да се каже, се бѣ кристализираль. Явленieto е отраднo, нѣ желателно е да се обръща по-голямъ внимание въ подбора на пиеситѣ, за да се избѣгватъ нецелесъобразноститѣ, които не само че сж въ врѣда на нейнитѣ материални интереси, нѣ още и бъркатъ на нейното призвание на единъ общественъ факторъ.

София, 6/XI/94.

X.

РАБОТНИЧЕСКИ ИНСПЕКТОРЪ.

Недоплатили и испѣдили я. Тринадесетъ годишното момче Мария Демянова се условилъ въ къщата на единъ голѣмъ чиновникъ въ министерството на търговията и земл. за 8 л. мѣсецьно и облекло, да гледа дѣтенцето му. Не се минава много врѣме, ней почнали да я проваждатъ, за сжщото вознаграждение, да върши други къщии работи, като я оставили недооблѣгена, вслѣдствие на което тя се разболѣва и продължала една недѣля отъ грѣска. Слѣдъ оздравяванетоъ ступанитѣ я пратили да иде у дома си *за да се облече*. Момичето направило това, но когато се върнало, ступанката го испѣдила твърдѣ грубо. Момичето си поискало да ѣ доплатятъ още 20 л., които оставали да взима. Но господаритѣ направили такава смѣтка за счупени нѣща: 1 чиния била струвалъ 3 л., една шoла за кафе — 1 л., двѣ шишета за ламба — 1 л., и за два хапа хининъ — 1 л. — всичко 6 лева. И така г-нъ чиновника, който взимъ повече отъ 4500 л. годишно, има безочливостъта да отбива отъ 8 л. мѣсецьна заплата на една бѣла слугиня. Какъ ви се струва това? Защо тоя г-нъ не ѣ далъ напр. по 20—30 л. мѣсецьно, та да има мѣсто и да се отбива за счупени нѣща. Може ли да се въртимъ всѣкъ денъ около чинии и шишета, и да не счупимъ нѣщо? При това не я обличалъ и я караль за работи, които не влизатъ въ условията. Тоя се казва отъ една овца три кожи. Ний знаеме голѣмитѣ чиновници, че когато дойде празниченъ день, тѣ знаятъ да правятъ армагана на богатшки дѣца и по 20 л., а на една слугиня, която толкова работа върши, за сжщата човѣщината ѣ даватъ 8 л. за 30 дневенъ трудъ, на и отъ тѣхъ отбиватъ. Зеръ да делишъ 8 л. за мѣсець на единъ робъ на ромашията е по скъпо, отъ колкото да пишешъ и похарчинъ 100 л. за два часа, за това става въ висшето чиновническо общество.

Голъ и босъ на улицата. Въ Плъвенъ на 28 Октомврий т. г. една студена помина дванадесетъ годишното момче, чиракътъ Геро Печчевъ, необлѣченъ, билъ испѣденъ на улицата отъ своя господарь, неизвѣстно защо. Като не можатъ да истърпи на студа, той завтекълъ къмъ близкия тамъ полицейски участъкъ за да се оплаче. Срѣщу господаря Димитровъ били вземени мѣрки за да отпери, ако малкия работникъ се разболѣе. Тѣ мѣрки сж взети отъ Д-ръ Христова, който случайно срѣщналь чиракътъ на пжти. — Кива безчеловѣщини ставатъ много често. Работника е едно безправно сжщество, което тълчи отъ господаритѣ, както турскитѣ бѣве тѣчеха своитѣ *раи*.

Тия дни излиза отъ печатъ социалистически

НАРОДЕНЪ КАЛЕНДАРЪ

Съставенъ споредъ

Macrkischer Landbote Volks-Kalender

отъ

Н. Вилкинъ.

Този календаръ е въ сжщото време е книжка за социалистическа пропаганда. Манаго да излиза малко по късно отъ другитѣ календарни го препорѣчваме на всички наши другари.

Той ще се състои отъ 2-3 печатни голѣмъ форматъ. Цѣната и адреса, на който се испращатъ поржкитѣ, ще обявимъ слѣдъ влизанieto му отъ печатъ.